

■ RETTELSE

Tro på dialog og styrk pasienten!

Per Stensland

Tidsskr Nor Lægeforen 2004; 124: 1952–3

I Tidsskriftet nr. 15/2004 s.1953 er teksten uleselig pga. teknisk feil. Avsnittet *Overlevingskompetanse* skal være:

Overlevingskompetanse

Mange må leve med plagsomme og skremmende symptomer på tross av medisiner, f.eks. bydende autoritære stemmer, følelsen av å bli forfulgt, bisarre kroppsforestillinger. Likevel greier ikke så få å gå i butikken, lage mat, forholde seg til andre. Mange av dem har mye kunnskap om å mestre stemmene de hører. De vil bli sett som mennesker, ikke som gale (11). Når allmennpraktikeren skal møte dem, gjelder det å utvide en gammel medisinsk ambisjon – ta pasienten på alvor. Man må snakke med pasienten om hvordan han ser på sitt liv, sine planer og drømmer for hvordan det er og hva det kan eller kunne bli.

I Thesens prosjekt fra Indre Sogn ble en slik ambisjon satt i system (12). Da spørsmålene ble stilt på denne måten, fikk hun nye svar. Noen mennesker med alvorlige psykiske lidelser viste seg å være godt i stand til å komme frem med planer og håp for fremtiden. Noen hadde ønske om og evne til å hjelpe andre. Situasjonen var preget av begrensninger, dels praktiske problemer og dels identitetsproblemer som følge av at de følte seg stigmatisert (12). De måtte bære den tunge vekten av ikke bare for tiden å ha en sykdom, men *være* psykiatrisk pasient. Denne identiteten var det mer enn vanskelig å riste av seg. De manglet tillit fra omverdenen og tillit til seg selv.

I tiden etter innleggelse, når allmennpraktikeren kommer inn som behandler, er oppgaven praktisk og medisinsk: Gi og

organisere støtte og tilpasse eventuelle medisiner. Det er en hjelp i dette arbeidet om legen forsøker å ta innover seg at psykoseerfaringen rokker ved pasientens identitet. Stigma og identitetsproblemer gir en annerledeshet som aktivt må motvirkes ved å lete etter det gjenkjennelige.

Om å se stjernene fra rennesteinen

Pernille Nylehn

Tidsskr Nor Lægeforen 2004; 124: 2268–9

I Tidsskriftet nr. 17 under Internasjonal medisin er Pernille Nylehn oppført som eneste forfatter. Medforfatterne er ikke kommet med. Disse er: Ole Rikard Haavet, Unni Aanes, Marte Walstad, Trond Egil Hansen, Kjell Martmann-Moe. Det står også *Foto Pernille Nylehn*. Det skulle stått *Foto Fagutvalget Aplf*.

Under en høyere himmel

Pernille Nylehn

Tidsskr Nor Lægeforen 2004; 124: 2386–8

I Tidsskriftet nr. 18 under Internasjonal medisin er Pernille Nylehn oppført som eneste forfatter. Medforfatterne er ikke kommet med. Disse er: Ole Rikard Haavet, Unni Aanes, Marte Walstad, Trond Egil Hansen, Kjell Martmann-Moe.